

Sirküler No: 109

İstanbul, 24 Kasım 2020

Konu: Ülke bazlı raporların vergi idareleri arasında değişimine ilişkin çok taraflı yetkili makam anlaşmasının aktivasyon sürecinin tamamlanamaması ve konu hakkında bir erteleme söz konusu olmaması durumunda, çok uluslu firmalar için 31.12.2020 tarihinde ülke bazlı raporların Türk Vergi İdaresi'ne sunulması gündeme gelmektedir.

Özet:

- 25 Şubat 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2151 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtım Hakkında Karar'da bazı değişiklikler yapılmıştı. Buna göre, transfer fiyatlandırması dokümantasyon yükümlülükleri çerçevesinde kurumlar vergisi mükelleflerinin 2019 hesap dönemi için; genel rapor, yıllık transfer fiyatlandırması raporu ve ülke bazlı rapor (Country by Country Reporting / Cbcr) hazırlaması gerekmektedir. Konunun detaylarını izah eden 4 seri numaralı Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtım Hakkında Genel Tebliğ (Seri No:1)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No:4) ise 1 Eylül 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.
- 01 Ekim 2020 tarihli ve mükerrer 31261 sayılı Resmî Gazete ile Ülke bazlı raporların Değişimine İlişkin Çok Taraflı Yetkili Makam Anlaşmasının ("Anlaşma") onaylanmasına karar verilmiştir. Söz konusu anlaşmanın onaylanması, Türkiye'de faaliyet gösteren birçok işletme (özellikle yurtdışı merkezli şirketlerin Türkiye'deki iştirakleri) için Cumhurbaşkanlığı Kararı ile öngörülen ülke bazlı rapor hazırlanması ve sunulması yükümlülüğünü ortadan kaldıracaktır. Ancak Türkiye ile Anlaşma tarafı olan ülkeler arasında otomatik bilgi değişiminin başlayabilmesi; Anlaşmanın yürürlüğe girmesine yönelik aktivasyon sürecinin tamamlanmasına bağlıdır. Bu süreç tamamlanmadan ülkeler arasında otomatik bilgi değişimi yapılamamaktadır.
- Bu kapsamda halihazırda Anlaşmaya ilişkin söz konusu aktivasyon sürecinin tamamlanmadığı ve konu hakkında şu ana kadar herhangi bir erteleme hükmünün getirilmediği göz önünde bulundurulduğunda; mali yıl olarak takvim yılını kullanan çok uluslu firmalar için 31.12.2020 tarihinde ülke bazlı raporların Türk Vergi İdaresi'ne sunulması gündeme gelmektedir.

Bilindiği üzere, 25 Şubat 2020 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 2151 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtım Hakkında Karar'da bazı değişiklikler yapılmıştır. Buna bağlı olarak daha sonra yayınlanan 4 seri numaralı Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtım Hakkında Genel Tebliğ ise konunun detaylarını izah etmektedir.

Kuzey YMM ve Bağımsız
Denetim A.Ş.

Maslak Mahallesi

Eski Büyükdere Cad.

Orjin Maslak Plaza

No: 27 Kat: 1-5 Sarıyer

İstanbul - Turkey

Tel: +90 (212) 315 30 00

Fax: +90 (212) 234 10 67

www.vergidegundem.com

www.ey.com

Bu dokümanda yer alan açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

Söz konusu düzenlemeler uyarınca, Türkiye’de mukim kurumlar vergisi mükelleflerinin 2019 hesap dönemi için hazırlamaları gereken ülke bazlı rapor; çok uluslu işletmeler grubunun faaliyet gösterdiği her bir ülke ile ilgili gelir, vergi öncesi kâr/zarar, ödenen gelir/kurumlar vergisi, tahakkuk eden gelir/kurumlar vergisi, sermaye, geçmiş yıl kârları, çalışan sayısı ile nakit ve nakit benzeri dışında maddi varlıklar ile çok uluslu işletmeler grubuna dahil işletmelerin ana faaliyetlerini özetleyen bir rapor formatıdır. Ülke bazlı raporun muhteviyatına, kimler tarafından hazırlanması gerektiğine ve Gelir İdaresi’ne sunulmasına ilişkin detaylı bilgilere 2 Eylül tarihli sirkülerimizde yer verilmiştir.

Özetlemek gerekirse, raporlanan hesap döneminden bir önceki hesap döneminin konsolide finansal tablolarına göre toplam konsolide grup geliri, 750 milyon Avro ve üzerinde olan çok uluslu işletmeler grubunun Türkiye’de mukim nihai ana işletmesi veya vekil işletmesi, raporlanan hesap döneminden sonraki on ikinci ayın sonuna kadar ülke bazlı raporu hazırlayıp elektronik ortamda İdareye sunmalıdır.

Bununla birlikte, nihai ana işletmenin veya vekil işletmenin Türkiye’de bulunmadığı durumlarda (yurtdışı merkezli şirketlerin Türkiye’deki iştirakleri) yukarıdaki haddin aşılması ve aşağıdaki koşullardan birinin gerçekleşmesi halinde Türkiye’de mukim işletme (çok uluslu işletme grubunun Türkiye’de birden fazla işletmesi bulunması durumunda diğerleri adına biri), ülke bazlı raporu elektronik ortamda İdareye sunacaktır:

1. Nihai ana işletmenin veya vekil işletmenin mukim olduğu ülkede, ülke bazlı raporlamaya ilişkin zorunluluğun bulunmaması,
2. Nihai ana işletmenin veya vekil işletmenin mukim olduğu ülkede ülke bazlı raporlamaya ilişkin zorunluluk bulunması ve İdare ile nihai ana işletmenin veya vekil işletmenin mukim olduğu ülke idaresi arasında uluslararası bir anlaşmanın olması ancak ülke bazlı rapor bilgilerinin paylaşımına ilişkin yürürlükte olan bir yetkili makam anlaşmasının bulunmaması,
3. Nihai ana işletmenin veya vekil işletmenin mukim olduğu ülkede ülke bazlı raporlamaya ilişkin zorunluluk bulunması, İdare ile nihai ana işletmenin veya vekil işletmenin mukim olduğu ülke idaresi arasında uluslararası bir anlaşmanın ve ayrıca ülke bazlı raporların değişimine ilişkin yetkili makam anlaşmasının olması, ancak bilgi paylaşımında sistemik bir hata olması.

Yukarıda 2. Maddede belirtildiği üzere yetkili makam anlaşmasının bulunmaması, aynı ülke bazlı raporun hem yurtdışında (nihai ana işletmenin veya vekil işletmenin bulunduğu ülkede) hem de Türkiye’de teslim edilmesi sonucuna yol açabilecektir. Bu açıdan 01 Ekim 2020 tarihli ve mükerrer 31261 sayılı Resmî Gazete ile Ülke bazlı raporların Değişimine İlişkin Çok Taraflı Yetkili Makam Anlaşmasının onaylanmasına karar verilmesi oldukça önemlidir. Zira taraf olan ülkeler arasında ülke bazlı raporun değişimini sağlayan ve halihazırda 88 ülke¹ tarafından imzalanmış olan bu anlaşma aynı ülke bazlı raporun birden çok ülkede teslim edilmesini gereksiz kılmaktadır. Bu kapsamda anlaşmaya taraf olan herhangi bir ülkenin vergi idaresine teslim edilen rapor, diğer ülkeler ile otomatik olarak paylaşılmaktadır.

Ancak yine yukarıda 3. Madde altında belirtildiği üzere, Anlaşma’nın Türkiye ve taraf olan diğer ülkeler arasında yürürlüğe girebilmesi için Türkiye Yetkili Makamı tarafından söz konusu

¹ <https://www.oecd.org/tax/beps/CbC-MCAA-Signatories.pdf>

Anlaşmanın 8. maddesi kapsamında Eşgüdüm Organı Sekretaryası'na birtakım ilave bildirimlerin yapılması ve Anlaşma'nın diğer ülkeler tarafından da yürürlüğe konması gerekmektedir.

Bu kapsamda Türkiye Yetkili Makamı tarafından söz konusu bildirimlerin ve ilgili prosedürlerin tamamlanamaması halinde, çok uluslu işletme grubunun Türkiye'de mukim işletmesi, raporlanan hesap döneminden sonraki on ikinci ayın sonuna kadar ülke bazlı raporu hazırlayıp elektronik ortamda İdareye sunmalıdır. Malum olduğu üzere hesap dönemi olarak takvim yılını kullanan işletmeler için bu süre 31.12.2020 tarihinde dolmaktadır.

Başka bir ifade ile, ilgili prosedürlerin tamamlanamaması ve Anlaşmanın aktive olmaması halinde bu işletmelerin 2019 yılına ilişkin ülke bazlı raporlarını 31.12.2020 tarihine kadar 4 seri numaralı Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında Genel Tebliğ ile belirtilen BTRANS sistemi üzerinden XML formatında sunmaları gerekmektedir.

Nihai ana işletmenin ya da vekil işletmenin Türkiye'de olduğu durumda ise 2019 yılı ülke bazlı raporu 31.12.2020 tarihine kadar İdareye teslim edilecektir. Çok uluslu işletmeler grubunun nihai ana işletmesinin Türkiye'de bulunduğu durumda, ülke bazlı raporlama başka bir ülkede "vekil işletme" sıfatıyla veya yerel raporlama hükümlerine göre yapılmış olsa dahi Türkiye'deki nihai ana işletme tarafından ayrıca hazırlanarak Türk Vergi İdaresine sunulmalıdır.

Bu durumda nihai ana işletmenin ya da vekil işletmenin Türkiye'de mukim olduğu Türkiye menşeli çok uluslu grupların, anlaşmanın aktive edilmesinden bağımsız olarak hesap dönemlerini takip eden 12. ayın sonuna kadar (takvim yılını kullanan işletmelerde 2019 yılı için bu süre 31.12.2020 tarihidir) ülke bazlı raporlarını hazırlayıp Türk Vergi İdaresi'ne sunmaları gerekmektedir.

Yukarıdaki açıklamalarımız çerçevesinde önerilerimiz;

- Çok uluslu işletme gruplarının Türkiye'de mukim işletmelerinin, ülke bazlı raporlarını bağlı buldukları gruplardan temin etmeleri ve söz konusu raporların Türkiye'deki raporlama yükümlülüğünü karşılayıp karşılamadığını kontrol etmeleri,
- 31.12.2020 tarihinde ülke bazlı raporların Türk Vergi İdaresi'ne teslim edilme olasılığını göz önünde bulundurarak BTRANS şifresinin alınması ve XML formatına çevrimi konusunda gerekli hazırlıkların yapılması

yönünde olacaktır.

Saygılarımızla.
Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.
Erdal Çalikoğlu

Sirküler içeriği hakkında ek bilgi gerektiğinde (212) 315 30 00 numaralı telefondan Akif Tunç (akif.tunc@tr.ey.com) ile temasa geçmenizi rica ederiz.

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.